

Identifikace prioritních témat ve vzdělávání

Michal Pazour, Ondřej Pokorný
Technologické centrum AV ČR

CÍLE

- Zahájit expertní diskusi o významných problémech systému vzdělávání v ČR
- Zapojit do této diskuse široké spektrum aktérů v oblasti vzdělávání
- Získat podněty z různých oblastí vzdělávacího systému na témata, kterými by se měla vzdělávací politika zabývat
- Posoudit získané podněty širokou komunitou expertů
- Poskytnout vstupy expertní skupině pro přípravu Strategie vzdělávací politiky 2030+

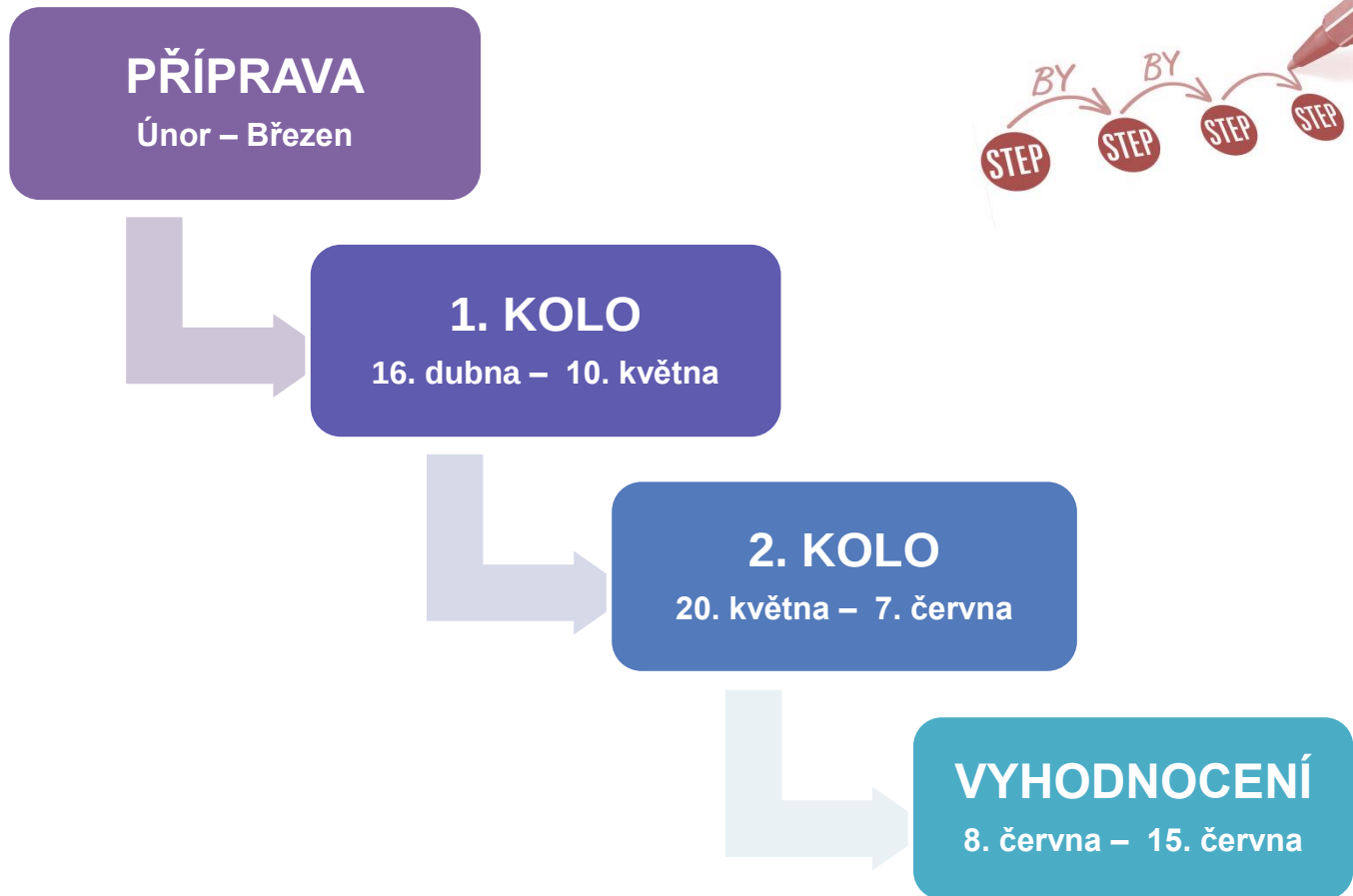
METODA

DELPHI (DELFSKÁ METODA)

- Pomáhá strukturovat diskusi o komplexních tématech.
- Přispívá k utváření společného názoru skupiny expertů.
- Usnadňuje nalezení shody na omezeném okruhu témat.

POSTUP

ÚNOR – BŘEZEN 2019

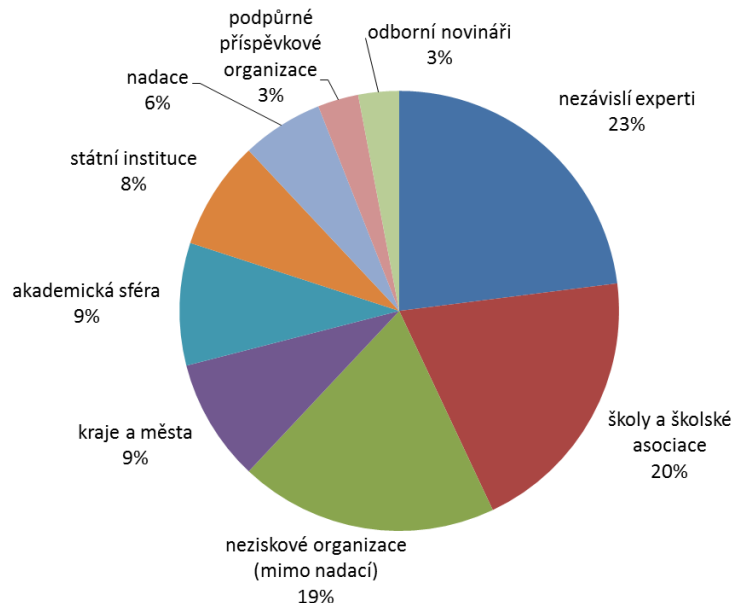
PŘÍPRAVA

- Sběr témat a problémových okruhů
- Expertní vyhodnocení a formulace výroků
- Sestavení souboru expertů

350 námětů

39 výroků

748 expertů

16. DUBNA – 10. KVĚTNA 2019

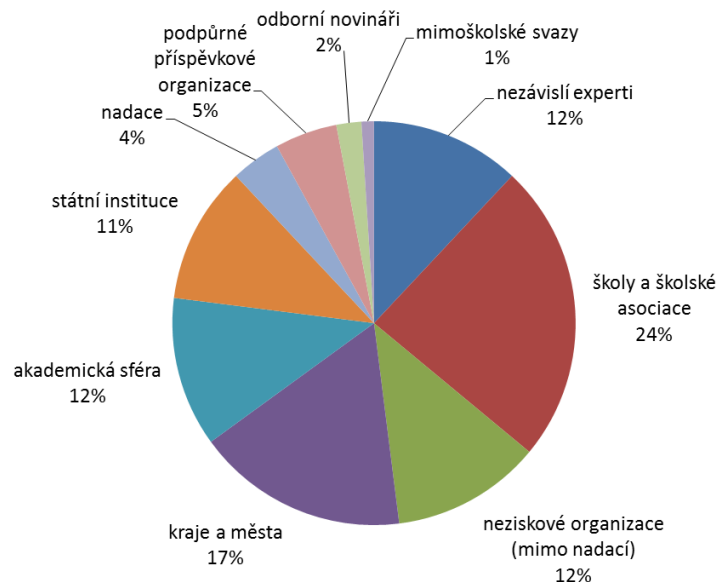
1. KOLO

- Hodnocení míry souhlasu/nesouhlasu s výroky (odůvodnění)
- Hodnocení významnosti tématu pro pozitivní změnu ve vzdělávání (odůvodnění)

275 respondentů

37% response

700+ komentářů

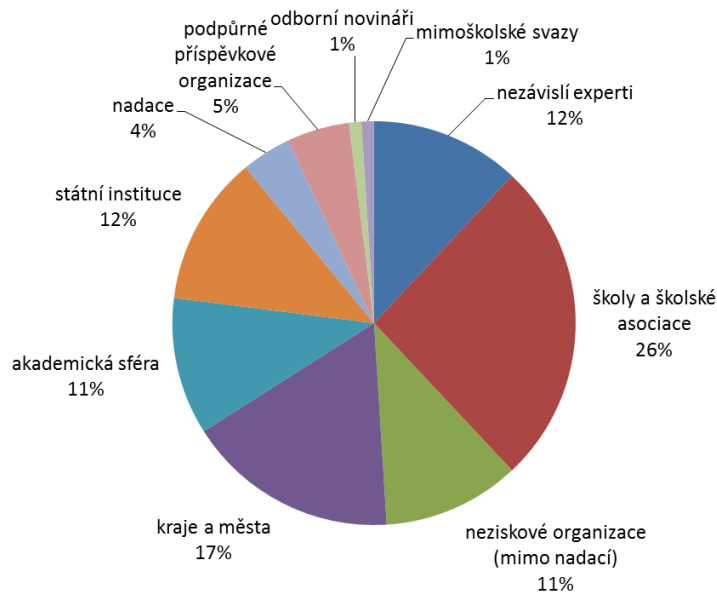
20. KVĚTNA – 7. ČERVNA 2019

2. KOLO

- Korekce hodnocení míry souhlasu/nesouhlasu ve vazbě na výsledky a názory z 1.kola
- Korekce hodnocení významnosti ve vazbě na výsledky a názory z 1.kola
- Prioritizace témat pro vzdělávací politiku

151 respondentů

56% response

VÝSLEDKY

- Míra souhlasu nebo nesouhlasu s hodnocenými výroky
- Významnost hodnocených témat pro pozitivní změnu ve vzdělávání
- Identifikace prioritních témat pro vzdělávací politiku

SOUHLAS

TOP 10 VÝROKŮ PODLE SOUHLASU

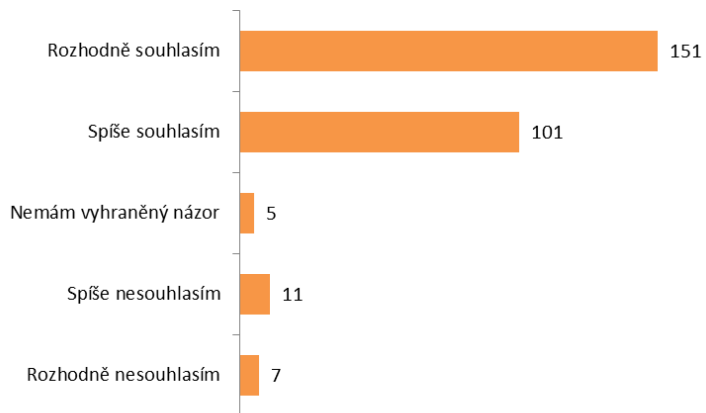
1. České školství jako celek je dlouhodobě podfinancované.
2. Státní politika ve vzdělávání je nekoncepční a nesystémová, nemá jasně a dlouhodobě stanovený cíl a jasné priority.
3. Ředitelé škol jsou zavaleni administrativou a chybí jim jakákoli podpora.
4. Učitelé mají příliš nízké platy.
5. Pedagogické fakulty nepřipravují absolventy pro moderní školu.
6. Ve školách chybějí kvalifikovaní učitelé.
7. Existují velké rozdíly mezi jednotlivými školami ve výsledcích a složení žáků, kteří školy navštěvují. Z hlediska kvality vzdělávání je hodně důležité, jakou školu žák navštěvuje.
8. Inkluze (společné vzdělávání) nebyla dobře připravena ani vysvětlena.
9. Učitelé nejsou dobře profesně připraveni („neznají řemeslo“). Chybí jim didaktická výbava, neumějí dobře pracovat s cíli a vyhodnocovat dopady své pedagogické práce.
10. Ve školách chybí podpora pro nadané děti.

BOTTOM 10 VÝROKŮ PODLE SOUHLASU

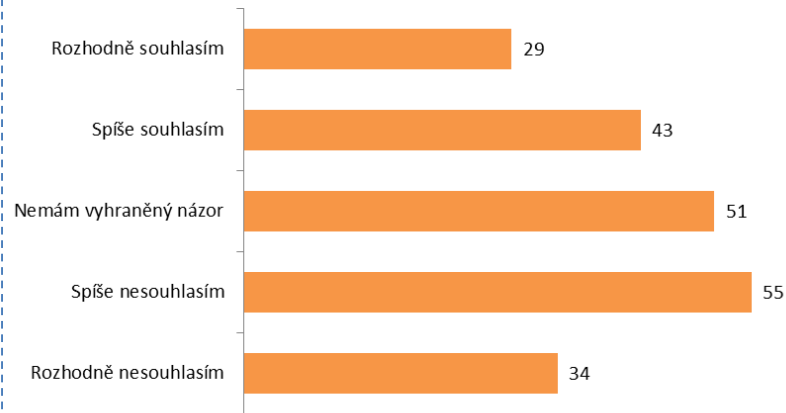
30. Tvůrci vzdělávacích politik a vedoucí pracovníci v rezortu školství na národní, regionální a lokální úrovni jsou nekompetentní.
31. Škola nedostatečně rozvíjí digitální gramotnost.
32. Chybí základní účel školy - jasně popsany a deklarovaný a přijatý školami i společnostmi.
33. Rodiče přesouvají zodpovědnost za výchovu dětí na školu.
34. Slabinou českého vzdělávacího systému je přetrvávající existence segregovaných škol, ve kterých se vzdělává většina romských žáků.
35. Dochází k likvidaci systému speciálního školství.
36. Rodiče chtějí příliš zasahovat do chodu školy.
37. Konzervativní rodiče a jejich spokojenost se stávajícím stavem brzdí inovace.
38. Povinné předškolní vzdělávání nemá žádné opodstatnění a jen zbytečně zatěžuje systém.
39. Požadavek povinného vzdělávání je pro děti a rodiče v současné době již příliš svazující.

VARIABILITA ODPOVĚDÍ

**Státní politika ve vzdělávání je nekonceptční a nesystémová,
nemá jasně a dlouhodobě stanovený cíl a jasné priority.**

**Povinné předškolní vzdělávání nemá žádné opodstatnění a jen
zbytečně zatěžuje systém.**

VARIABILITA ODPOVĚDÍ

NEJMÉNĚ KONTROVERZNÍ

České školství jako celek je dlouhodobě podfinancované.

Ředitelé škol jsou zavaleni administrativou a chybí jim jakákoli podpora.

Učitelé mají příliš nízké platy.

Státní politika ve vzdělávání je nekonceptní a nesystémová, nemá jasné a dlouhodobě stanovený cíl a jasné priority.

Učitelé nejsou dobře profesně připraveni („neznají řemeslo“). Chybí jim didaktická výbava, neumějí dobře pracovat s cíli a vyhodnocovat dopady své pedagogické práce.

NEJVÍCE KONTROVERZNÍ

Požadavek povinného vzdělávání je pro děti a rodiče v současné době již příliš svazující.

Povinné předškolní vzdělávání nemá žádné opodstatnění a jen zbytečně zatěžuje systém.

Konzervativní rodiče a jejich spokojenost se stávajícím stavem brzdí inovace.

Snaha o centralizaci školství (např. prostřednictvím jednotných testů, srovnávání, apod.) omezuje prostor pro individuální rozvoj žáků a jejich potřeb.

Dochází k likvidaci systému speciálního školství.

TOP 10 VÝROKŮ PODLE VÝZNAMNOSTI

VÝZNAM- NOST

Státní politika ve vzdělávání je nekoncepční a nesystémová, nemá jasně a dlouhodobě stanovený cíl a jasné priority.	6,36
České školství jako celek je dlouhodobě podfinancované.	6,25
Pedagogické fakulty nepřipravují absolventy pro moderní školu.	6,11
Ředitelé škol jsou zavaleni administrativou a chybí jim jakákoli podpora.	5,95
Ve školách chybějí kvalifikovaní učitelé.	5,91
Učitelé mají příliš nízké platy.	5,88
V českých školách je nedostatek kvalitních ředitelů.	5,75
Způsob výuky ve školách je zastaralý.	5,70
Učitelé nejsou dobře profesně připraveni („neznají řemeslo“). Chybí jim didaktická výbava, neumějí dobře pracovat s cíli a vyhodnocovat dopady své pedagogické práce.	5,69
Škola neklade dostatečný důraz na wellbeing žáků. České děti nechodí do školy rády a netěší je učení.	5,59

TOP 5 PRIORITNÍCH TÉMAT

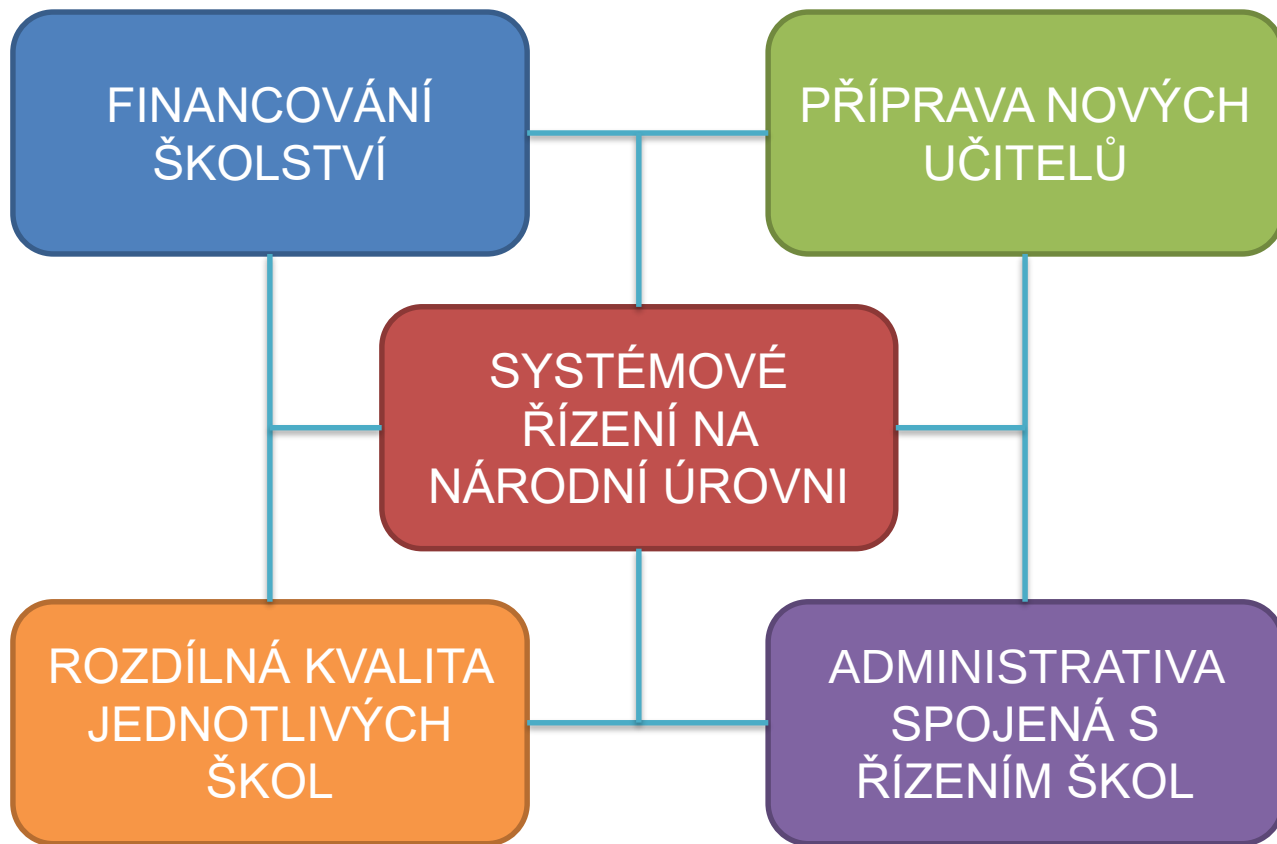
PRIORITY PRO POLITIKU

	SALDO	PRIORIT -NÍ	OKRAJO -VÁ
Státní politika ve vzdělávání je nekoncepční a nesystémová, nemá jasně a dlouhodobě stanovený cíl a jasné priority. Podléhá momentálním vlivům, požadavky se mění s každým novým ministrem.	86	98	12
České školství jako celek je dlouhodobě podfinancované.	75	78	3
Pedagogické fakulty nepřipravují absolventy pro moderní školu.	47	49	2
Ředitelé škol jsou zavaleni administrativou a chybí jim jakákoli podpora.	30	30	0
Slabinou českého vzdělávacího systému jsou velké rozdíly mezi jednotlivými školami ve výsledcích a složení žáků, kteří školy navštěvují. To znamená, že z hlediska kvality vzdělávání je hodně důležité, jakou školu žák navštěvuje.	25	28	3

1. Státní politika ve vzdělávání je nekoncepční a nesystémová, nemá jasně a dlouhodobě stanovený cíl a jasné priority.
2. České školství jako celek je dlouhodobě podfinancované.
3. Ředitelé škol jsou zavaleni administrativou a chybí jim jakákoli podpora.
4. Pedagogické fakulty nepřipravují absolventy pro moderní školu.
5. Učitelé mají příliš nízké platy.
6. Existují velké rozdíly mezi jednotlivými školami ve výsledcích a složení žáků, kteří školy navštěvují. To znamená, že z hlediska kvality vzdělávání je hodně důležité, jakou školu žák navštěvuje.
7. Učitelé nejsou dobře profesně připraveni („neznají řemeslo“). Chybí jim didaktická výbava, neumějí dobře pracovat s cíli a vyhodnocovat dopady své pedagogické práce.
8. V českých školách je nedostatek kvalitních ředitelů.
9. Ve školách chybějí kvalifikovaní učitelé.
10. Inkluze (společné vzdělávání) nebyla dobře připravena ani vysvětlena.

15

SOUHRN

Děkuji za pozornost

VIZE

Číslo výroku	Hodnocený výrok	SOUHLAS / NESOUHLAS			VÝZNAMNOST			IDENTIFIKACE PRIORITNÍCH TÉMAT			
		Počet odpovědí	Průměr	Směr. odchylka	Počet odpovědí	Průměr	Směr. odchylka	Počet odpovědí	Saldo	Prioritní	Okrajové
1	Státní politika ve vzdělávání je nekonceptní a nesystémová, nemá jasně a dlouhodobě stanovený cíl a jasné priority. Podléhá momentálním vlivům, požadavky se mění s každým novým ministrem.	275	4,37	0,90	274	6,36	1,00	140	86	98	12
2	Chybí základní účel školy - jasně popsany a deklarovaný a přijatý školami i společností.	254	3,29	1,05	254	5,08	1,55	140	19	25	6
3	Snaha o hledání jednoho správného řešení pro všechny je nerealistická a kontraproduktivní.	247	3,63	1,14	245	4,99	1,44	140	15	20	5
4	Požadavek povinného vzdělávání je pro děti a rodiče v současné době již příliš svazující.	243	1,77	1,03	243	3,57	2,02	140	-31	1	32
5	Konzervativní rodiče a jejich spokojenost se stávajícím stavem brzdí inovace.	242	2,98	1,19	242	3,93	1,70	140	-22	6	28

ŘÍZENÍ

Číslo výroku	Hodnocený výrok	SOUHLAS / NESOUHLAS			VÝZNAMNOST			IDENTIFIKACE PRIORITNÍCH TÉMAT			
		Počet odpovědí	Průměr	Směr. odchylka	Počet odpovědí	Průměr	Směr. odchylka	Počet odpovědí	Saldo	Prioritní	Okrajové
6	Tvůrci vzdělávacích politik a vedoucí pracovníci v rezortu školství na národní, regionální a lokální úrovni jsou nekompetentní.	238	3,39	0,94	237	5,30	1,42	140	11	14	3
7	Absence středního článku řízení škol na úrovni bývalých školských úřadů brzdí rozvoj základního školství.	236	3,56	1,06	236	4,63	1,73	140	17	29	12
8	Pro rozhodování ve vzdělávání chybí klíčové informace. Dostupné informace nejsou dobře využívány.	235	3,72	0,98	234	5,13	1,41	140	17	21	4
9	Snaha o centralizaci školství (např. prostřednictvím jednotných testů, srovnávání, apod.) omezuje prostor pro individuální rozvoj žáků a jejich potřeb.	234	3,44	1,33	234	5,02	1,53	140	16	17	1
10	Potřeba národních zkoušek (přijímací zkoušky do maturitního studia, standardizované maturitní zkoušky) není zřejmá. Jejich současná podoba poškozuje vzdělávání.	230	3,78	1,15	230	5,27	1,32	140	10	14	4
11	Na všech úrovních vzdělávacího systému panuje nedůvěra a chybí spolupráce mezi aktéry.	228	3,72	1,09	228	5,46	1,51	140	16	22	6

FINANCE

Číslo výroku	Hodnocený výrok	SOUHLAS / NESOUHLAS			VÝZNAMNOST			IDENTIFIKACE PRIORITNÍCH TÉMAT			
		Počet odpovědí	Průměr	Směr. odchylka	Počet odpovědí	Průměr	Směr. odchylka	Počet odpovědí	Saldo	Prioritní	Okrajové
12	České školství jako celek je dlouhodobě podfinancované.	227	4,55	0,79	227	6,25	1,13	140	75	78	3
13	Učitelé mají příliš nízké platy.	226	4,24	0,87	226	5,88	1,20	140	24	25	1

ŘEDITELÉ A UČITELÉ

Číslo výroku	Hodnocený výrok	SOUHLAS / NESOUHLAS			VÝZNAMNOST			IDENTIFIKACE PRIORITNÍCH TÉMAT			
		Počet odpovědí	Průměr	Směr. odchylka	Počet odpovědí	Průměr	Směr. odchylka	Počet odpovědí	Saldo	Prioritní	Okrajové
14	Ředitelé škol jsou zavaleni administrativou a chybí jim jakákoli podpora.	225	4,35	0,84	225	5,95	1,15	140	30	30	0
15	V českých školách je nedostatek kvalitních ředitelů.	224	3,82	0,98	224	5,75	1,32	140	19	22	3
16	Pedagogické fakulty nepřipravují absolventy pro moderní školu.	224	4,18	0,94	224	6,11	1,23	140	47	49	2
17	Učitelé nejsou dobře profesně připraveni („neznají řemeslo“). Chybí jim didaktická výbava, neumějí dobře pracovat s cíli a vyhodnocovat dopady své pedagogické práce.	222	3,96	0,88	222	5,69	1,32	140	23	23	0
18	Učitelům se nedostává metodické podpory a kvalitního dalšího vzdělávání.	222	3,46	1,06	222	4,94	1,47	140	3	7	4
19	Učitelé jsou zavaleni administrativou.	222	3,83	0,98	222	5,09	1,36	140	3	7	4
20	Ve školách chybějí kvalifikovaní učitelé.	222	4,16	0,95	222	5,91	1,40	140	13	15	2
21	Učitelé trpí frustrací, osamělostí, vyhořením.	221	3,68	0,89	221	5,23	1,42	140	7	9	2
22	Povolání učitele má nízkou společenskou prestiž.	219	3,60	1,18	219	5,09	1,56	140	5	14	9

VZTAHY KE ŠKOLE

Číslo výroku	Hodnocený výrok	SOUHLAS / NESOUHLAS			VÝZNAMNOST			IDENTIFIKACE PRIORITNÍCH TÉMAT			
		Počet odpovědí	Průměr	Směr. odchylka	Počet odpovědí	Průměr	Směr. odchylka	Počet odpovědí	Saldo	Prioritní	Okrajové
23	Škola neklade dostatečný důraz na wellbeing žáků. České děti nechodí do školy rády a netěší je učení.	217	3,73	1,06	217	5,59	1,51	140	12	17	5
24	Rodiče chtějí příliš zasahovat do chodu školy.	217	3,02	0,99	217	3,97	1,47	140	-26	2	28
25	Rodiče přesouvají zodpovědnost za výchovu dětí na školu.	217	3,26	1,00	217	4,13	1,60	140	-6	5	11

OBSAH, METODY, FORMY VZDĚLÁ- VÁNÍ

Číslo výroku	Hodnocený výrok	SOUHLAS / NESOUHLAS			VÝZNAMNOST			IDENTIFIKACE PRIORITNÍCH TÉMAT			
		Počet odpovědí	Průměr	Směr. odchylka	Počet odpovědí	Průměr	Směr. odchylka	Počet odpovědí	Saldo	Prioritní	Okrajové
26	Způsob výuky ve školách je zastaralý.	217	3,73	1,12	217	5,70	1,39	140	14	16	2
27	Škola neklade dostatečný důraz na výchovu k demokracii a občanství.	217	3,39	1,11	217	4,73	1,59	140	3	10	7
28	Škola neklade dostatečný důraz na mediální výchovu a kritické myšlení.	217	3,72	1,00	217	5,02	1,52	140	3	7	4
29	Škola vede žáky nedostatečně k zodpovědnosti, aktivitě a autonomii, nerozvíjí kompetence k učení.	217	3,79	1,09	217	5,39	1,41	140	10	11	1
30	Škola nedostatečně rozvíjí digitální gramotnost.	217	3,36	1,02	217	4,53	1,51	140	-2	4	6
31	Škola žáky nedostatečně jazykově vybavuje.	217	3,47	1,03	217	4,77	1,49	140	-2	1	3
32	Odborné vzdělávání má nedostatečnou kvalitu a nereaguje na potřeby moderní společnosti a trhu práce.	215	3,49	0,95	215	4,93	1,25	140	2	4	2

NEROV- NOSTI

Číslo výroku	Hodnocený výrok	SOUHLAS / NESOUHLAS			VÝZNAMNOST			IDENTIFIKACE PRIORITNÍCH TÉMAT			
		Počet odpovědí	Průměr	Směr. odchylka	Počet odpovědí	Průměr	Směr. odchylka	Počet odpovědí	Saldo	Prioritní	Okrajové
33	Slabinou českého vzdělávacího systému jsou velké rozdíly mezi jednotlivými školami ve výsledcích a složení žáků, kteří školy navštěvují. To znamená, že z hlediska kvality vzdělávání je hodně důležité, jakou školu žák navštěvuje.	215	4,14	0,93	215	5,58	1,39	140	25	28	3
34	Slabinou českého vzdělávacího systému je přetrvávající existence segregovaných škol, ve kterých se vzdělává většina romských žáků.	215	3,21	1,13	215	4,13	1,76	140	-11	3	14
35	Pro děti se sociálním a ekonomickým znevýhodněním není dostupná včasná péče, která by včas pomohla nastartovat jejich rozvoj.	215	3,49	1,03	215	4,68	1,57	140	4	8	4

INKLUZE

Číslo výroku	Hodnocený výrok	SOUHLAS / NESOUHLAS			VÝZNAMNOST			IDENTIFIKACE PRIORITNÍCH TÉMAT			
		Počet odpovědí	Průměr	Směr. odchylka	Počet odpovědí	Průměr	Směr. odchylka	Počet odpovědí	Saldo	Prioritní	Okrajové
36	Inkluze (společné vzdělávání) nebyla dobře připravena ani vysvětlena.	215	4,04	1,02	215	5,39	1,46	140	18	19	1
37	Dochází k likvidaci systému speciálního školství.	215	3,13	1,18	215	4,25	1,73	140	-12	3	15
38	Ve školách chybí podpora pro nadané děti.	215	3,91	0,96	215	5,14	1,45	140	12	13	1
39	Povinné předškolní vzdělávání nemá žádné opodstatnění a jen zbytečně zatěžuje systém.	212	2,90	1,28	212	3,96	1,62	140	-17	1	18